

Tunnistetiedot poistettu

Käännös

C-91/24 - 1

Asia C-91/24 (Aucroix) ⁱ

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

6.2.2024

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Cour de cassation (ylin tuomioistuin, Belgia)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

31.1.2024

Valittaja kassaatiomenettelyssä:

Procureur général de Mons

Vastaja kassaatiomenettelyssä:

HL

[--]

Cour de cassation de Belgique (ylin tuomioistuin, Belgia)

Välipäätös

N° P.24.0111.F

PROCUREUR GENERAL PRES LA COUR D'APPEL DE MONS (Monsin ylioikeuden syyttäviviranomainen), kassaatiovalittajana,

vastaan

[--] [HL], [--]

henkilö, josta on annettu eurooppalainen pidätysmääräys,

ⁱ Tämän asian nimi on kuvitteellinen nimi. Se ei vastaa oikeudenkäynnin minkään asianosaisen todellista nimeä.

kassaatioasian vastaajana.

I. ASIAN KÄSITTELYN VAIHEET COUR DE CASSATIONISSA

Valitus koskee cour d’appel de Monsin (Monsin ylioikeus, Belgia) rikosasioita käsittelevän jaoston 18.1.2024 tekemää ratkaisua.

[– –]

[– –] [menettelyseikkoja].

II. COUR DE CASSATIONIN PÄÄTÖS

- 1 Kreikan viranomaiset ovat 9.3.2016 antaneet vastaajasta, joka on Belgiassa asuva Belgian kansalainen, eurooppalaisen pidätysmääräyksen viiden vuoden vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoa varten.

Valituksenalaisella ratkaisulla kieltäydään panemasta tätä eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä 19.12.2003 annetun lain (loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d’arrêt européen) 4 §:n 5 kohdan nojalla. Kieltäytymistä perustellaan vastaajan kehitysvammoilla yhdistettyinä säilöönotto-olosuhteisiin pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa, sillä kyseiset olosuhteet ovat ristiriidassa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 3 ja 5 artiklassa määrättyjen takeiden kanssa. Ratkaisun mukaan vastaaja olisi vaarassa joutua vankilaan, jossa on liikaa vangittuja ja jossa hän ei saisi terveydentilansa edellyttämää hoitoa.

- 2 Valitusperusteessa, jonka mukaan cour d’appel on rikkonut eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä 19.12.2003 annetun lain 6 §:n 4 kohdassa säädettyä, väitetään, että kun rikosasioita käsittelevä jaosto oli kieltäytynyt panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön niiden olosuhteiden perusteella, joissa vankeusrangaistus pantaisiin täytäntöön pidätysmääräyksen antaneessa valtiossa, sen olisi tullut harkita soveltavansa edellä mainitussa pykälässä tarkoitettua harkinnanvaraista kieltäytymisperustetta. Tässä yhteydessä kassaatiomenettelyn valittaja väittää, että mainitulla säännöksellä pyritään estämään se, että henkilö, jonka luovuttamisesta kieltäydään, jää rankaisematta.

Valitusperusteessa väitetään myös, että rikosasioita käsittelevän jaoston olisi tullut esittää Euroopan unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymys siitä, onko täytäntöönpanosta vastaavan valtion oikeusviranomaisella, joka toteaa, että asiassa on sovellettava ehdotonta perustetta kieltäytyä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, koska täytäntöönpanoon liittyy vaara asianomaisen henkilön perusoikeuksien loukkaamisesta, velvollisuus tutkia, voiko se soveltaa eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä 13.6.2002 annetun neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 [kohdassa] tarkoitettua eurooppalaisen

pidätysmääräyksen harkinnanvaraista kieltäytymisperustetta, joka on saatettu osaksi Belgian oikeusjärjestystä eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä 19.12.2003 annetun lain 6 §:n 4 kohdalla.

- 3 Mainitun puitepäätöksen [1 artiklan] 2 [kohdassa] määrätään, että jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja tämän puitepäätöksen määräysten mukaisesti.

Mainitun puitepäätöksen [1 artiklan] 3 [kohdassa] määrätään, että tämä velvollisuus ei vaikuta velvoitteeseen kunnioittaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa taattuja perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita.

Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä 19.12.2003 annetun lain, jolla kyseinen puitepäätös on saatettu osaksi Belgian oikeusjärjestystä, 4 §:n 5 kohdassa säädetään, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta on kieltäydyttävä, jos on perusteltuja syitä katsoa, että pidätysmääräyksen täytäntöönpanolla loukattaisiin asianomaisen henkilön perusoikeuksia, sellaisina kuin niistä määrätään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa. Kyse on ehdottomasta perusteesta kieltäytyä panemasta täytäntöön eurooppalaista pidätysmääräystä.

- 4 Unionin tuomioistuimen [17.12.2020] antamasta tuomiosta [– –] Openbaar Ministerie (Pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen riippumattomuus) (C- 354/20 PPU ja C- 412/20 PPU, EU:C:2020:1033)] ilmenee, että eurooppalaista pidätysmääräystä koskevien järjestelyjen tavoitteena on muun muassa varmistaa, että etsitty henkilö, joka oleskelee muulla alueella kuin sillä, jolla hän on väitetyt rikoksen, ei jää rankaisematta.

Lisäksi Euroopan unionin tuomioistuin on katsonut [29.6.2017] antamassaan tuomiossa [– –] [Popławski (C- 579/15, EU:C:2017:503)], että toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen on – ottamalla huomioon kansallisen oikeuden kokonaisuudessaan ja soveltamalla siinä hyväksytyjä tulkintatapoja – tulkittava pääasiassa kyseessä olevia kansallisia säännöksiä mahdollisimman pitkälle mainitun puitepäätöksen sanamuodon ja tarkoituksen valossa. Tästä velvollisuudesta seurasi unionin tuomioistuimen käsiteltävänä olleessa asiassa, että jos kieltäydytään sellaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, joka on annettu pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa lainvoimaisella tuomiolla vapausrangaistukseen tuomitun henkilön luovuttamiseksi, täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusviranomaisilla on velvollisuus itse taata tälle henkilölle määrätyn rangaistuksen tehokas täytäntöönpano.

Samoin lain 6 §:n 4 kohdassa, jolla – kuten todettua – puitepäätöksen 4 artiklan 6 alakohta on saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä, säädetään, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä muun muassa, jos kyseinen toimi on annettu rangaistuksen täytäntöönpanoa varten, kun asianomainen henkilö on Belgian kansalainen, oleskelee tai asuu vakinaisesti

Belgiassa ja kun Belgian toimivaltaiset viranomaiset sitoutuvat panemaan tämän rangaistuksen täytäntöön Belgian lainsäädännön mukaisesti.

- 5 Valitusperusteen yhteydessä tulee esiin kysymys siitä, onko puitepäätöksen 4 artiklan 6 [kohtaa] tulkittava siten, että kun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vastaavan valtion tuomioistuimet ovat todenneet, että jos etsitty henkilö luovutetaan pidätysmääräyksen antaneeseen valtioon, vaarana on, että hänen perusoikeuksiaan loukataan, mistä syystä niiden on kieltäydyttävä panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön, kyseisillä pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vastaavan valtion tuomioistuimilla on velvollisuus tutkia – sen varmistamiseksi, että etsitty henkilö, joka on kyseisen valtion kansalainen tai oleskelee sen alueella, ei jää rankaisematta – onko niiden määrättävä sen kansallisen säännöksen nojalla, jolla mainittu 4 artiklan 6 [kohta] on saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä, asianomaiselle henkilölle pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa annettu vankeusrangaistus, jota pidätysmääräys koskee, pantavaksi täytäntöön täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa.
- 6 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklassa määrätään, että jos unionin toimielimen, elimen tai laitoksen säädöksen pätevyyttä ja tulkintaa koskeva kysymys tulee esille sellaisessa kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa asiassa, jonka päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta, tämän tuomioistuimen on saatettava kysymys unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

[– –]

NÄILLÄ PERUSTEILLA,

COUR DE CASSATION DE BELGIQUE

lykkää asian käsittelyä, kunnes Euroopan unionin tuomioistuin on vastannut seuraavaan ennakkoratkaisukysymykseen:

Kun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion tuomioistuimet ovat todenneet, että jos etsitty henkilö luovutetaan pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon, vaarana on, että hänen perusoikeuksiaan loukataan ulkomailla annetun rangaistuksen täytäntöönpanon yhteydessä, mistä syystä niiden on kieltäydyttävä panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön, onko eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 annetun puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 [kohtaa] tulkittava siten, että kyseisillä pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vastaavan valtion tuomioistuimilla on velvollisuus tutkia – sen varmistamiseksi, että etsitty henkilö, joka on kyseisen valtion kansalainen tai oleskelee sen alueella, ei jää rankaisematta – onko niiden määrättävä sen kansallisen säännöksen nojalla, jolla mainittu 4 artiklan 6 [kohta] on saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä, asianomaiselle henkilölle eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa annettu

vankeusrangaistus, jota pidätysmääräys koskee, pantavaksi täytäntöön täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa?

[--]

[--] [menettelyseikkoja]

TYÖASIAKIRJA